

Nr 1

Bevillningsutskottets betänkande med anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om höjd mervärdeskatt på vissa varor jämte motioner.

Propositionen

I proposition nr 7 har Kungl. Maj:t under återopande av utdrag ur statsrådsrådsprotokollet över finansärenden för den 2 januari 1970 föreslagit riksdagen att anta vid propositionen fogat förslag till förordning om höjd mervärdeskatt på vissa varor.

Såsom aviserats i statsverkspropositionen är avsikten att förslag skall läggas fram om höjning av mervärdeskatten till 14 % vid årsskiftet 1970/71. För att motverka den köprush som därigenom kan befaras under år 1970 främst beträffande kapitalvaror föreslås i denna proposition, att skattehöjningen i fråga om vissa sådana varor skall genomföras redan den 1 februari 1970.

Författningsförslaget har följande lydelse.

Förslag
till
Förordning
om höjd mervärdeskatt på vissa varor

Härigenom förordnas, att skatt enligt förordningen (1968: 430) om mervärdeskatt skall utgå med 14 procent av beskattningsvärdet vid skattepliktig omsättning eller införsel av följande varor, nämligen

1. personbil och med skåp-, stationsvagns- eller personbilskarosseri utrustad lastbil med tjänstevikt ej över 1 800 kilogram med undantag av fordon som är avsett att användas i yrkesmässig trafik,

2. motorcykel, snöskoter samt campingvagn eller s. k. husvagn,

3. fartyg och fartygsmotor med undantag av fartyg eller motor till fartyg som är avsett att användas i yrkesmässig trafik,

4. televisionsmottagare, även i kombination med radiomottagare, skivspelare eller liknande, med undantag av s. k. monitor och annan mottagare för bild- och ljudöverföring per tråd,

5. diskmaskin, frysskåp, frysbox, kylskåp, salskåp, elektrisk tvättmaskin och elektrisk torkcentrifug samt elektrisk spis av golvmödel och annan elektrisk spis som är utrustad med ugn.

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 1970.

Beträffande motiveringen för förslaget hänvisar utskottet till propositionen.

Motionerna

Yrkanden

1. motionerna I: 439 av herr *Ottosson* och II: 485 av fröken *Ljungberg* med yrkande

att riksdagen antar följande ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 1970. I samband med ikraftträdandet skall följande iakttas.

1. Äldre bestämmelser gäller intill den 1 januari 1971 i fråga om tillhandahållande inom riket av vara eller tjänsteprestation som fullgjorts före den 13 januari 1970 samt i fråga om tillhandahållande inom riket av vara enligt ett före den 13 januari 1970 träffat skriftligt avtal vari vederlaget blivit till beloppet fastställt.

2. Fordras eljest särskilda bestämmelser i fråga om denna förordnings ikraftträdande, äger Kungl. Maj:t meddela sådana bestämmelser.

2. motionerna I: 440 av herr *Schött m. fl.* samt II: 486 av herr *Regnéll* och fru *Sundberg* med yrkande

att riksdagen antar propositionen med den ändringen att punkt 5 i den föreslagna förordningen utgår

3. motionerna I: 441 av herr *Werner* och II: 484 av herr *Hermansson m. fl.* med yrkande

att riksdagen avslår propositionen

4. motionerna I: 530 av herr *Brundin m. fl.* och II: 621 av herr *Ericsson* i Ätvidaberg *m. fl.* med yrkande

att riksdagen beslutar

1. att tilläggsdebitering icke skall vara erforderlig i de fall att fysiskt tillhandahållande har skett till annan än slutlig förbrukare före ikraftträdandet

2. att Kungl. Maj:t bemyndigas utfärda erforderliga övergångsbestämmelser

5. motionerna I: 531 av herr *Stefanson m. fl.* och II: 623 av herr *Löfgren m. fl.* med yrkande

att riksdagen beslutar, att säljarföretag, som tillämpar kontantmässig redovisning av mervärdeskatt, icke skall vara skyldigt att ta ut höjd skatt på likvider, som efter ikraftträdandet av den föreslagna förordningen erläggs för delbetalningar enligt avbetalningskontrakt eller andra skriftliga köpeavtal, tecknade före den 13 januari 1970, samt

att vederbörande utskott utarbetar erforderlig författningstext

6. motionerna I: 532 av herr *Stefanson m. fl.* och II: 622 av herr *Löfgren m. fl.* med yrkande

att riksdagen beslutar att köpare som tecknat skriftligt avtal eller avgett beställning som blivit bekräftad av säljaren före den 13 januari 1970 endast skall erlägga den nu gällande mervärdeskatten, oavsett om leverans och betalning sker efter ikraftträdandet av den föreslagna förordningen.

Motivering

I: 439 och II: 485

Det är otillfredsställande att det aviserade förslaget till omläggning av skattesystemet inte presenterats mera utförligt i finansplanen. De ytterligt knappa uppgifter som lämnats omöjliggör en mera ingående analys av omläggningens konsekvenser. Riksdagen tvingas sålunda ta ställning till en så betydelsefull del av skatteomläggningen som höjden på mervärdeskatten utan att ha tillräckliga uppgifter om storleken av den aviserade inkomstskattesänkningen.

Motionstiden utgår två arbetsdagar före det föreslagna ikraftträdandet. Under denna korta tid kommer en korrekt och fullgod behandling av ärendet inte att kunna ske i riksdagen. Av den anledningen bör höjningen av mervärdeskatten ske vid ett senare tillfälle än den 1 februari och inte mitt i en redovisningsperiod. Ikraftträdandet bör i stället flyttas fram till den 1 mars i år, alltså till andra redovisningsperiodens första dag. Härigenom uppnår man en smidigare och enklare övergång.

Några övergångsbestämmelser har inte knutits till förslaget. Detta betyder att den höjda skatten kommer att gälla all omsättning för vilken skattskyldighet inträder efter den 1 februari, d. v. s. i praktiken för flertalet leveranser och betalningar som sker efter detta datum. Bristen på övergångsregler betyder också att alla avbetalningsköp som ingåtts förra året och som skall betalas i år träffas av höjningen. För avbetalningssäljare med kontantredovisning träffas alla de avbetalningar som görs efter den 1 februari i år av den höjda mervärdeskatten. Höjningen går i flertalet fall ut över kunden eftersom avbetalningskontraktet regelmässigt har förbehåll om höjd mervärdeskatt. I de fall avbetalningssäljaren har räkenskapsenlig redovisning klarar sig dock kunden ifrån höjningen, eftersom säljaren redan redovisat hela försäljningen för perioden före höjningen.

Den föreslagna mervärdeskatt höjningen bör kompletteras med särskilda övergångsbestämmelser. Höjningen bör således inte gälla avbetalningsköp som fullgjorts före den 13 januari 1970, alltså dagen för offentliggörandet av finansplanen. Efter den 1 januari 1971 bör dock även för dessa köp den högre mervärdeskatten tas ut.

I: 440 och II: 486

Den aviserade omläggningen av skattesystemet den 1 januari 1971 kommer bl. a. att innebära att den nuvarande sambeskattningen av arbetsinkomster slopas och ersätts av s. k. särbeskattning. De gifta kvinnorna kommer därvid i ökad utsträckning att av ekonomiska skäl tvingas göra en arbetsinsats även utanför hemmet. För att de skall kunna klara detta dubbelarbete måste arbetsbördan i hemmet minskas med hjälp av tidsbesparande och arbetsunderlättande hushållsmaskiner. Den föreslagna mervärdeskatt höjningen på dessa maskiner verkar direkt fördyrande och försvårande av en sådan omställningsprocess. Hushållsmaskinerna bör därför undantas från skattehöjningen.

Det föreslagna undantaget kommer inte nämnvärt att påverka det totala inkomstutfallet av skattehöjningen. De maskiner som är i fråga säljs nämligen i stor utsträckning genom entreprenader vilka inte drabbas av mervärdeskatt höjningen förrän den 1 januari 1971. Dessutom utgör varorna under punkt 5 endast en ringa del av hela det område som omfattas av höjningen.

I: 441 och II: 484

Påståendet i propositionen, att den allmänna höjningen av mervärdeskatten är nödvändig för att skapa utrymme för sänkt direkt skatt, finns inte belagt vare sig i propositionen eller i finansplanen. Det torde gå mycket bra att genom andra skattepolitiska åtgärder än en höjning av mervärdeskatten skapa utrymme för den nödvändiga sänkningen av de direkta skatterna för lägre och medelstora inkomsttagare. Sådana åtgärder är bl. a.:

1. Höjd bolagsskatt.
2. Skärpta avskrivningsregler i företagsbeskattningen.
3. Större skatteökning för stora förmögenheter och arv än som föreslagits av kapitalskatteberedningen.
4. Slopande av nuvarande tak för folkpensionsavgiften.
5. Skärpt beskattning av vinster på aktie- och markspekulation.
6. Slopande av skattefriheten för stiftelser.
7. Begränsning av avdragsrätten för reklamutgifter.

En sådan omläggning av skattepolitiken skulle möjliggöra en betydande minskning av den nuvarande tunga skattebördan för de lägre och medelstora inkomsttagarna. Den av regeringen förordade höjningen av mervärdeskatten drabbar däremot hårt just dessa grupper, även om viss kompensation ges.

I särskilda motioner har vissa av de här föreslagna åtgärderna redan vid värriksdagens början underställts riksdagens prövning. I andra delar avser motionärerna att återkomma i samband med behandlingen av regeringens skatteproposition. Det är emellertid anmärkningsvärt och utmanande att riksdagen skall godkänna en viss del av ett skatteprogram — och den som innebär vissa skattehöjningar — innan hela programmet förelagts riksdagen.

Såsom framgått av det anförda avvisar motionärerna en höjning av mervärdeskatten och avser sålunda att yrka avslag på den allmänna höjning av mervärdeskatten som aviserats. Under dessa förhållanden kan de inte heller godkänna den nu föreslagna höjningen på vissa varor. De köpstarka grupperna torde för övrigt under den tid som förflutit efter statsverkspropositionens framläggande inte ha försummat möjligheten att forcera sina inköp.

I: 530 och II: 621

Förslaget om höjd mervärdeskatt på vissa varor ställer vissa av de skattskyldiga företagen — till stor del beroende på den mycket korta förberedelse tiden — i en besvärlig situation.

Problemet gäller företag inom de aktuella varugrupperna i grossist- och bakomliggande led som tillämpar s. k. kontantmässig redovisning av mervärdeskatten. Med stor sannolikhet torde mer än 90 % av alla skattskyldiga

tillämpa denna metod.. Beträffande skattskyldiga aktiebolag är motsvarande siffra cirka 75 %.

Den stora majoriteten av skattskyldiga med försäljning av de här aktuella varugrupperna blir tvingade, om de icke själva vill betala mellanskillnaden mellan den nu föreslagna procentsatsen och den nu gällande, att tilläggsfakturera berörda kundfordringar den 31 januari 1970, eftersom övergångsbestämmelser denna gång helt saknas. I praktiken blir det nödvändigt att inventera och analysera alla kundfordringar för att på så sätt fånga upp de varugrupper där tilläggsfakturering skall ske. Åtskilliga företag inom den varusektor som berörs har vid varje månadsskifte oreglerade kundfordringar som överstiger 100 000 stycken. Denna siffra torde nu vara högre än normalt beroende på den extra kredittid som den nu rådande kreditsituationen har framtvingat. Den tilläggsfakturering som måste ske ger icke staten några ökade skatteintäkter men medför undantagslöst för företagen mycket extraarbete och kostnader.

I: 531 och II: 623

Inga undantagsbestämmelser har föreslagits i propositionen i fråga om avbetalningar, som sker efter den 1 februari. Det betyder att avbetalningar till affärer som tillämpar s. k. kontantredovisning av mervärdeskatt drabbas av momshöjning, medan däremot kunder i affärer med bokföringsmässig redovisning av mervärdeskatt inte drabbas av några skattehöjningar på resterande likvider.

Sådana skillnader i beskattningen är ur konsumentens synpunkt irrationella lika väl som ur detaljhandeln, detta oavsett vilken part som i praktiken kommer att få betala skattehöjningen. En konsument kan ju inte beakta vilka bokföringsprinciper den ena eller andra affären tillämpar.

I: 532 och II: 622

Bristen på särskilda övergångsbestämmelser till författningsförslaget kommer att vålla betydande svårigheter även om man i vissa branscher har gjort förbehåll i de allmänna leveransbestämmelserna för skattehöjningar av angivet slag. Det bör i sammanhanget understrykas att stora konsumentgrupper, som före skattehöjningspropositionens offentliggörande beställt kapitalvaror såsom TV-apparater, frys- eller kylskåp, båtar eller bilar, kommer i den situationen att inköpen kommer att ställa sig betydligt dyrare än man från början hade anledning räkna med.

Frånvaron av övergångsbestämmelser försätter även säljarföretagen i en ofta besvärlig avvägningssituation, där man ettdera har att tvinga kunderna att betala en högre mervärdeskatt, vilken kunden inte räknat med, eller att själva få bära motsvarande kostnad. Det torde totalt i marknaden röra sig om ett stort antal transaktioner som drabbas av de angivna olägenheterna.

Det torde icke vara befogat att genom dylika särskilda övergångsbestämmelser gynna de köpare som tecknat avtal om inköp av ifrågavarande kapitalvaror efter propositionens offentliggörande. En sådan åtgärd skulle motverka den köprushindrande effekt som regeringen har eftersträvat genom det nya författningsförslaget. Övergångsbestämmelserna bör därför gälla beställningar gjorda före den 13 januari 1970.

Skrivelser

Med anledning av propositionen har skrivelser inkommit från Sveriges grossistförbund, Sveriges köpmannaförbund, Sveriges trafikskolors riksförbund, Skattebetalarnas förening, Svenska varvsföreningen, Sveriges hantverks- och industriorganisation, Sveriges järnhandlareförbund och Svenska båtindustriföreningen — Sweboat.

Utskottet

Med hänvisning till den i finansplanen aviserade höjningen av mervärdesskatten till 14 % fr. o. m. år 1971, vilken höjning ingår i den planerade skattereformen, föreslås i propositionen en motsvarande skattehöjning fr. o. m. den 1 februari 1970 för vissa kapitalvaror i syfte att motverka den köprush som eljest skulle kunna befaras under år 1970.

I motionerna I: 441 och II: 484 yrkas avslag på propositionen. Motionärerna anser sig inte kunna biträda förslaget att den väntade skattereformen skall finansieras genom en höjning av mervärdeskatten utan anvisar andra vägar för denna finansiering.

Då alla partier utom det som motionärerna företräder är överens om att skattereformen bör innebära en ytterligare omfördelning av beskattningen från direkt till indirekt skatt tillstyrker utskottet i princip förslaget i propositionen och avstyrker således motionerna I: 441 och II: 484.

Beträffande de varugrupper som den höjda beskattningen föreslås omfatta föreligger också ändringsyrkanden. Sålunda yrkas i motionerna I: 440 och II: 486 att den under punkten 5 i författningsförslaget angivna gruppen — hushållsapparater, kylskåp och spisar m. m. — skall undantas.

Beträffande denna varugrupp tar Sveriges järnhandlareförbund i en skrivelse till utskottet upp ett särskilt problem som berör konkurrensförhållandena mellan järnhandeln och elinstallatörerna. En elinstallatör som verkställer inmontering av en elektrisk hushållsapparat betalar f. n. skatt efter endast 6 %, om monteringskostnaden uppgår till 20 % av den totala entreprenadkostnaden. Denna regel har enligt förbundet redan medfört en konkurrensnedvridning till järnhandels nackdel som kommer att öka genom den föreslagna skatteskärpningen.

Utskottet vill inledningsvis framhålla att de ifrågavarande bestämmelserna om skattens beräkning vid entreprenader självfallet har en långt vidare räckvidd än till elektriska hushållsapparater. Den av järnhandeln aktualiserade frågan bör därför bedömas i ett större sammanhang. Enligt vad utskottet erfarit kommer vissa skattetekniska frågor att tas upp i en särskild proposition i anslutning till det kommande förslaget om en generell höjning av mervärdeskatten. Utskottet förutsätter att den här behandlade frågan då kommer att tas upp till prövning. Problemet skulle emellertid vid bifall till förslaget i den nu förevarande propositionen accentueras redan under innevarande år.

Såvitt utskottet kan bedöma synes åtskilliga av de svårigheter som redovisats i motioner och skrivelser — inte minst i fråga om övergångsbestämmelserna, som utskottet behandlar mera ingående i det följande — i första hand hänföra sig till gruppen hushållsmaskiner. Sålunda kan de i motionerna I: 530 och II: 621 samt av Sveriges grossistförbund begärda åtgärderna för att begränsa arbetet med tilläggsdebiteringar antas närmast vara motiverade av problem som denna varugrupp skapar.

I de redan nämnda motionerna I: 440 och II: 486 motiveras förslaget att undanta hushållsmaskinerna med att en stor del av dessa varor ingår i fastighetsentreprenader och därför inte drabbas av skatthöjning förrän 1971. Vissa av hushållsmaskinerna underlättar vidare kvinnans inträde i förvärvslivet, vilket överensstämmer med de hittills kända riktlinjerna för den aviserade skattereformen.

Även om utskottet inte vill tillmäta de sist nämnda skälen någon betydelse från arbetsmarknadspolitisk synpunkt är det emellertid enligt utskottets mening uppenbart att den nämnda varugruppen skiljer sig från övriga i propositionen upptagna varugrupper därigenom att den huvudsakligen omfattar nödvändighets- eller nyttovaror av i vissa fall mindre kapitalkrävande art, medan de övriga grupperna huvudsakligen omfattar dyra och mer eller mindre umbärliga varor. Enligt utskottets bedömande skulle man genom att undanta gruppen hushållsmaskiner vinna inte obetydliga fördelar. En höjd skatt på redan inköpta nödvändighetsvaror i varugruppen hushållsapparater m. m. skulle mera kännbart drabba lägre inkomsttagare i form av ökade avbetalningsskulder. Dessa olägenheter bortfaller, och samtidigt förenklas förfarandet för åtskilliga skattskyldiga. Det torde vara uppenbart att man genom att ta med hushållsmaskinerna bland skattepliktiga objekt i hög grad bidrar till att bredda den krets av skattskyldiga som skulle beröras av höjningen, samtidigt som de skulle ge den relativt sett minsta nettobehållningen för statsverket. Genom att undanta hushållsmaskinerna skulle man reducera det merarbete som Sveriges grossistförbund framhållit såsom särskilt tyngande och samtidigt tillgodose järnhandelns intresse av att konkurrenssnedvridningen i förhållande till elinstallatörerna inte ökas. En sådan åtgärd skulle också uppenbarligen minska behovet av övergångsbestämmelser.

Utskottet tillstyrker således den ändringen i propositionen att punkten 5 i författningsförslaget utgår.

I fråga om varuområdet har vidare Svenska varvsföreningen med instämmande av Svenska båtindustriföreningen Sweboat och Sveriges hantverks- och industriorganisation begärt att båtar skall undantas från den skärpta beskattningen med hänsyn till att varven redan under hösten tecknat avtal om leverans till våren och i vissa fall inte garderat sig för skattehöjningar, vilket skulle kunna medföra betydande förluster. Vidare framhålls att skatteskärpningen skulle bidra till att tillbehör till båtar levereras separat, vilket skulle medföra tillämpningssvårigheter. Det kan också nämnas att Sveriges trafikskolors riksförbund begärt att bilskolebilar skall behandlas som personbilar i yrkesmässig trafik och således undantas från den skärpta skatten. Utskottet kan inte finna att tillräckliga skäl förebragts för att undanta båtar eller bilskolebilar från den skärpta beskattningen.

I propositionen föreslås att de nya reglerna skall gälla från och med den 1 februari 1970. Motionärerna i motionerna I: 439 och II: 485 yrkar med hänsyn till den korta tid som vid sådant förhållande skulle stå till buds för riksdagsbehandlingen att ikraftträdandet framflyttas till den 1 mars. Därigenom skulle också den fördelen vinnas att höjningen sker fr. o. m. början av en redovisningsperiod.

Utskottet finner det angeläget med hänsyn bl. a. till önskemålet att hejda köprushen att bestämmelserna träder i kraft snarast möjligt, utan att riksdagsbehandlingen av frågan därför onödigtvis behöver forceras. Då praktiska skäl talar för att ikraftträdandet sker vid ett veckoskifte förordar utskottet att bestämmelserna träder i kraft den 9 februari 1970. Utskottet vill i detta sammanhang framhålla att den i propositionen föreslagna förordningen givetvis kommer att upphöra att gälla samtidigt med att mervärdesskatten höjs generellt fr. o. m. 1971.

I propositionen föreslås inga övergångsbestämmelser i fråga om den skärpta beskattningen. Med anledning härav har i ett flertal motioner och skrivelser framförts önskemål i detta hänseende. Sålunda yrkas i motionerna I: 439 och II: 485, I: 531 och II: 623 samt I: 532 och II: 622 särskilda övergångsbestämmelser i syfte att undanröja effekten av skattehöjningen för varor som sålts före den 13 januari 1970, d. v. s. den dag propositionen bordlades i riksdagen, men inte betalats före ikraftträdandet och för varor beträffande vilka avtal om leverans träffats före nämnda dag. Liknande synpunkter i fråga om övergångsbestämmelser har framförts i skrivelser till utskottet från Skattebetalarnas förening och Sveriges köpmannaförbund. Svenska varvsföreningen och Svenska båtindustriföreningen Sweboat hemställer att om inte föreningarnas förstahandsyrkande beträffande undantag från den höjda beskattningen för båtar kan bifallas, utskottet skall förorda en övergångsbestämmelse av innebörd att den höjda beskattningen ej skall gälla vid leverans t. o. m. juni 1970 eller hela året om avtal härom tecknats före 1970.

Även Sveriges hantverks- och industriorganisation vill undanta leverans enligt tidigare avtal från den skärpta beskattningen, dock under förutsättning att avtalet skriftligen bekräftats av säljaren före den 13 januari 1970.

Utskottet hade anledning att mera ingående pröva frågan om övergångsbestämmelser då förslaget om höjning av den allmänna varuskatten från 9,1 till 10 % behandlades vid 1967 års vårriksdag. Med hänsyn till att skatteskarpningsen då var förhållandevis obetydlig förordade utskottet enhälligt den ändringen av Kungl. Maj:ts förslag att den högre skattesatsen efter viss övergångstid skulle gälla utan några inskränkningar. Övergångstiden ansåg utskottet då motiverad på grund av den praxis som utbildats vid tidigare höjningar. Utskottet ville genom sina uttalanden på denna punkt avisera att kommande skattehöjningar borde ske utan särskilda övergångsbestämmelser, vilket i sin tur skulle leda till att avtalen genomgående försågs med förbehåll för skattehöjningar.

Enligt vad utskottet erfarit har flertalet större leverantörer av sådana kapitalvaror, som säljs på avbetalning, inrättat sig i enlighet med de av utskottet uttalade och av riksdagen godkända önskemålen. Sålunda lär bilbranschen — som beloppsmässigt svarar för största delen av de försäljningar som berörs av den skärpta beskattningen — genomgående tillämpa avbetalningsavtal, där säljaren reserverar sig för kommande skattehöjningar. För de skattskyldiga medför därför avsaknaden av övergångsbestämmelser endast problem i särskilda fall.

Läget är emellertid något annorlunda när det gäller konsumenterna. I fråga om redan levererade varor som skall betalas efter skattehöjningens ikraftträdande blir höjningen beroende på säljarens redovisningsmetod. Redovisar säljaren efter kontantmässiga grunder inträder skattskyldigheten då likvid inflyter, vilket medför att den höjda skattesatsen skall tillämpas på avbetalningar. Om säljaren redovisar enligt bokföringsmässiga grunder gäller däremot andra bestämmelser. Skattskyldigheten inträder då i regel vid varans fakturering, varför skatten blir oförändrad vid avbetalningarna. Skattskyldigheten inträder emellertid inte förrän varan levererats. Har leverans ej skett kan normalt höjningen av beskattningen således inte undvikas ens genom att köparen betalar hela likviden i förskott. — Som framhålls av Svenska varvsföreningen är det beträffande varvsbyggda fritidsbåtar vanligt i denna bransch att kontrakt tecknas på hösten för leverans under våren. Ett inte obetydligt antal småvarv har inte garderat sig mot skattehöjningen och kan således inte undvika att drabbas härav.

Utskottet är medvetet om att skattehöjningar övergångsvis kan medföra vissa problem. Om särskilda övergångsbestämmelser nu införs skulle detta emellertid med all sannolikhet medföra krav på sådana bestämmelser också vid den kommande generella höjningen. Slutsatsen blir att man antingen har att fullfölja den kärvare linje som utskottet anvisade 1967 eller att helt återinföra det tidigare systemet, som innebar att beslutade skatteskarpnings-

ningar kunde undvikas av den som varit förtänksam nog att teckna leveransavtal. Utskottet finner övervägande skäl tala för att man inte nu luckrar upp den övergångsmetodik utskottet förordade 1967.

Av varvsföreningens skrivelse framgår emellertid att vissa mindre båtbyggare inte fått kännedom om de av riksdagen godkända principerna för höjningar av den generella indirekta beskattningen utan träffat avtal i fasta priser. Med hänsyn till de särskilda förhållanden som givit anledning till det här behandlade förslaget till skattehöjning kan det enligt utskottets mening i vissa fall vara motiverat att Kungl. Maj:t med tillämpning av dispensreglerna i mervärdeskatteförordningen nedsätter skatten för de båtbyggare som tecknat leveransavtal utan att gardera sig för skattehöjningar i de fall bestämmelserna skulle leda till mera besvärande ekonomiska konsekvenser. Utskottet vill emellertid understryka nödvändigheten av att samtliga berörda organisationer inom näringslivet informerar sina medlemmar om att den generella mervärdeskatt höjningen kommer att genomföras utan särskilda övergångsbestämmelser och att då någon dispens i princip inte kan påräknas.

Utskottet avstyrker alltså samtliga motionsyrkanden beträffande övergångsbestämmelserna.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

att riksdagen, med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 7 och med bifall till motionerna I: 440 och II: 486 samt med avslag på följande motioner, nämligen

- 1) I: 439 och II: 485
- 2) I: 441 och II: 484
- 3) I: 530 och II: 621
- 4) I: 531 och II: 623
- 5) I: 532 och II: 622,

antar det vid propositionen fogade förslaget till förordning om höjd mervärdeskatt på vissa varor med den ändringen att förordningen erhåller följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

Förordning
om höjd mervärdeskatt på vissa varor

Häri genom förordnas — — — — — per tråd.
5. diskmaskin, frysskåp, frysbox,
kylskåp, svalskåp, elektrisk tvätt-
maskin och elektrisk torkcentrifug
samt elektrisk spis av golvmmodell
och annan elektrisk spis som är ut-
rustad med ugn.

Denna förordning träder i kraft
den 1 februari 1970.

Denna förordning träder i kraft
den 9 februari 1970.

Med hänsyn till ärendets brådsakande natur hemställer utskottet att ären-
det avgörs efter endast en bordläggning.

Stockholm den 31 januari 1970.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande

från f ö r s t a kammaren: herr John Ericsson (s), fröken Ranmark (s),
herrar Tistad (fp), Wörnberg (s), Yngve Nilsson* (m), Tage Johansson (s),
Wirmark* (s), Gösta Jacobsson* (m) och Stefanson (fp); samt

från a n d r a kammaren: herrar Magnusson i Borås (m), Brandt (s),
Vigelsbo* (cp), fru Nettelbrandt (fp), herrar Kristenson (s), Carlstein (s),
Nyström (s), Josefsson i Halmstad (s), Sundkvist (cp) och Marcusson (s).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.